

De *Postryder* verschynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN, DEN 24 AUGUSTUS.

Jacht.

Ter gelegenheid van de wet op de jacht maakt een blad de volgende opmerkingen : De wet op de jacht — eene aristocratische wet zoo er ooit eene was, welke den treffelijken en nederigen landbouwer, tot vassaal des wilds maakt — die wet brengt slechts ontgoochelingen voort voor hen die meenen recht te hebben er profyt uit te trekken.

Wie vat het wild ? Is het de jager ? Min dan iemand. Deze wacht tot dat een ministerieel besluit de jacht opent. En wanneer dit gelukkig, dit zoo gewenschte oogenblik aankomt... is het te laat. De prooi is ingezameld en men mag slechts naooosten.

En wie dan doet de wezenlyke oogst op ? De wildstroker. Ook is het wild in overvloed by de wildverkoopers en in de restauratiën, voor dat de jager eenen scheut heeft mogen schieten. En de wet is onmachtig om die medeplichtigheid in het wildstroken te beteugelen. Het is daarom dat wy de beslitselen bytreden in een artikel van den *Sancho* vervat, voor wat betreft de wyzigingen, die aen de wet op de jacht zouden moeten gebracht worden.

1° Verbod van het wild te verkoopen of te vervoeren voor het einde van den dag, op welken de jacht in de provincie zal geopend geworden zyn ;

2° Recht van huiszoeking voor de politie in de plaetsen welke verdacht zyn de opbrengst der wildstrokopers te verduiken, en het recht om den restaurateur aen te klagen, die wild op zyne tafel zal gediend hebben voor de opening der jacht ;

3° Verbod van 's nachts te jagen en verklaring dat de jacht met zonnenopgang begint en met zonnenondergang eindigt. Een almanak van Mathieu Laensberg, een vyfcentiënstuk kostende, zal elken jager op deze kwestie zoo duidelyk inlichten, dat hy geene verschooning voor zyne onwetenschap zal kunnen inbrengen ;

4° Recht van alle wild aen den yzeren-weg in beslag te nemen dat het spoor van stroppen draegt, en niet zichtbaar is geschoten geworden.

De *Moniteur* deelt eenige inlichtingen mede over de internationale tentoonstelling, welke in 1867 te Parys zal geopend worden. De commissie heeft haren voorzitter en ondervoorzitter gekozen, namelyk MM. Jacquemyns, lid der Kamer, en M. Ed. Romberg, Mgr de hertog van Brabant heeft welwillend het cere-voorzitterschap van den jury aangenomen. De plaets, welke eerst aen de belgische exposanten werd verleend, beliep geen 6000 meters vierkant. Op aendrag des voorzitters werd dit cyfer gebracht op 7200 meters. Niettegenstaende die vermeerdering heeft men eene andere vermeerdering gevraagd voor de sekte der Schoone Kunsten. Binnen weinige dagen zal er eene cirkulair gericht worden aen landbouwers, nyveraers en kunstenaers, om hen aen te zetten, deel aen de tentoonstelling van 1867 te nemen.

In Duitschland, in Zwitserland, in Frankryk, zegt de *Moniteur des Communes*, bezigt men de koeijen in 't algemeen als lastdieren, haer steeds melk vragede. In België, integendeel, is het de uitzondering.

Volgens Crud is de sterkte der koeijen tegenover die der ossen in de verbouding van 2 tot 3. Maar haer gang, die levendiger is als die der ossen (zy leggen 1^m, 15 per seconde af, terwyl de os er maer 0^m, 95 doet) stelt voor haer een voldoende voordeel daer, als het ligte werken geldt, zoals eggen, omwroeten.

Tien uren arbeid brengen eene vermindering van melkvoortbrenging te weeg van 3/5. Voor een effectief werk kost de koe 3 centim. Geldt de liter melk maer 6 centiem, men doet winst als men de koe laet werken ; het is echter anders gesteld als de melk 13 centiem per liter opbrengt.

Het is geraeczaem de koeijen slechts in de kleine teelt te laten werken. Opdat dit werk haer niet zou schade toebrengen, behoeft men haer slechts de helft van den arbeid van eenen os te doen afleggen.

De pryzen en accessitten ingesteld door het reglement op de medestreeving tusschen de leerlingen der hoogste afdeeling der lagere scholen, zyn in het kanton Bilsen behaald geworden door de volgende leerlingen :

Eerste gewoone prys : Barth. Claesen van Beverst.

Tweede gewoone prys : Jos. Bellen van Ruykhoven.

Tweede accessit : G. Alex. Theunissen van Genck.

Derde accessit : Fr. Nulens van Martenslind.

De kok van Prins Alfred van Engeland.

De *Courrier du Bas-Rhin* geeft de volgende inlichtingen over den kok van prins Alfred van Engeland, die onlangs in de straten van Bonn (Pruisen), vermoord werd :

M. Ott was zoon van eenen brouwer uit de wyk Krutenau (Straatsburg) ; hy was 37 jaren oud en vreedzaam en zachtzinnig van aard. Na gedurende tamelyk langen tyd in den vreemde verbleven te zyn, was hy den verleden winter te Straatsburg teruggekeerd, en was voornemens zich in zyne geboortestad te vestigen, toen hy tot den post van kok van prins Alfred werd geroepen.

Onlangs moest hy in dezelfde hoedanigheid, in het huis van koningin Victoria treden, en hy was op het punt zich met dit doel van Bonn naar Koburg te begeven, toen hy het voorwerp was der geweladigheden welke zulken noodlottigen uitslag hebben gehad.

M. Ott laet zusters achter, welke ouder zyn dan hy, waarvan twee Straatsburg bewonen, en verscheidene bloedverwanten, waarvan M. Winter, een photograef, die zyn kozyne is.

Men schryft uit Luik, 22 augustus :

Zaterdag nacht, het kwart voor 2 ure, is er by den wapenfabrickant M. Collette, op de St-Leonardskaai, een stoumoedige diefstal gepleegd. Collette werd door een zynen kinderen wakker gemaakt, hetwelk zegde gerucht in huis te hooren. Voor het venster staende, zag hy in de duisternis een persoon van middelbare lengte, met eenen paletot en eene klak gekleed, zachtjes de deur openen en zien of de straat verlaten was. Collette riep hem toe, doch op het gerucht zynen stem, maakte de dief, zich zoo spoedig hy kon uit de voeten, en niettegenstaende de politie-agenten hem snel achternaazaten, heeft men hem tot nu toe niet kunnen vatten.

De gepleegde diefstal bestaat in verscheidene stukken zilverwerk en eenige andere voorwerpen. De kwaeddoener is langs den hof in huis gedrongen ; hy heeft zelfs de voorzorg gehad om tegen den muur eene leer te plaatsen, ten einde zyne vlucht te verzekeren. Na eene ruit te hebben uitgesneden, is hy in de kamer gedrongen, heeft eene kaers aangesteekt en al de kassen en schuiven doorzocht, waerint hy alles nam wat hem aenstond. Juist toen hy met zynen boot het huis wilde verlaten, werd hy door M. Collette oppgemerkt.

In een voorgaende nummer hebben wy gezegd dat vyf werkheden van den yzeren weg te Neerpelt in het kanael waren omgekomen. Wy zyn gelukkig te kunnen te regt wyzen dat maer eenen van de vyf verdonken is ; de andere heeft men kunnen redden. Dit ongeluk is aen de onvoorzigtigheid der werkheden te wyten, die, ondanks het strengste verbod, zich met vyf op een houtvlot plaetsen die maer voor twee gemaakt was.

Men schryft uit Leuven, 22 augustus : Wy vernemen dat de bisschoppen van België, in hunne byeenkomst van 18 dezer, de volgende benoemingen hebben gedaen by de katholieke universiteit :

M. Carhuysels, professor in het seminarie te Luik, is voorzitter van het kolegie van den Paus, en professor van zedeleerende wysbegeerte benoemd, in vervanging van Mgr. Laforet, verheven tot de waardigheid van rector ; M. Leo de Monge is professor van fransche letterkunde benoemd, in de plaets van wylen M. Hallart ; M. Willems, van Maestricht, is professor benoemd van nationale letterkunde ; hy volgt kanonik David op, die, by gevolg van ziekelykheid, rust noodig heeft ; M. Stiehler is professor van de nieuwe scholen der mylen benoemd.

Men schryft uit Gent, 22 augustus : Gisteren om 6 ure namiddag, heeft de plechtige intrede plaets gehad van onze koninklyke *Koormaetschappy*, die in den pryskamp van Kameyck den cereprys gewonnen heeft. Reeds in den morgen, zoodra het blyde nieuws te Gent

in omloop was gebracht, werden de straten, langs waer de stoet doortrekken moest, feestelyk gevlagd, vooral den Bagattenstraat, in welke het lokaal der pryswinnende maetschappy gelegen is, munte onder dit opzicht uit.

De cereprys bestaat in eene groote gouden medaille en eene som van zestien honderd francs. De twee fransche maetschappijen, die onze zaegers den zegelpalm betwisten moesten, hebben zich de laatste dagen ingetrokken, zich voor den stryd reeds overwonnen verklarende. Ook heeft de jury de *Koormaetschappy* by acclamatie den cereprys toegekend, en de vermaerde komponist Ambroise Thomas, voorzitter van den jury, verklaerde dat hy nooit met zoveel volmaektheid, zoveel kunde en samenhang den koortang had hooren uitvoeren.

De gemeenteraet van Mechelen, heeft met eenparigheid van stemmen, een hulpgeld verleend voor het vervaerdigen van het hortsbeeld van den overleden vlaemschen dichter Jan-Frans Cornelis Verspreewen, die op 9 oktober 1807, te Mechelen geboren werd. De vraag voor hulpgeld was gedaen door het letters- en oudheidkundig genootschap *De Pevone*, in wiens lokaal het beeld eene plaets moet verkrygen. Indien wy wel ingehcht zyn, zegt het *Mechelsch bericht*, is het maken van het beeld toevertrouwd aen den beeldhouwer M. Frans Hermus.

Zoohaest de rekruten in hunne respectieve korpsen den dienst verrigten, worden miltieus van 1863, die geene schulden hebben, naer huis gezonden.

De minister van binnenlandsche zaken richt eene cirkulair aen de gouverneurs der provincien waerby de instruktien van 14 maart 1838, worden afgeschaft, betrekkellyk het verkoopen, verwisselen van goederen of onroerende rechten der gemeenten, alsmede over aanbestedingen en verhuringen, en de goedkeuring van dit alles, door hoogerhand.

Men schryft uit Charleroi, 22 augustus : Er zyn zeker gemeenten waer de plaetselyke overheden zich waerlyk aen weinig gelegen laten. Een schepene van ... is ten zelfden tyde herbergier. Laet, op kermisavond, ontstaer brand in des schepenen woning, welke in asche wordt gelegd. Wat doet de magistraet ? Hy zendt de kinderen weg uit de school, richt zyne herberg in de klassen in en steekt zynen jeneverkat boven de deur uit. Is dat niet fraet en vooral stichtend ?

Men meldt uit Binche, dat maendag, om 3 uren namiddag, het grauwwier in een der galerien van den koolput van Perennes-lez-Binche is uitgeborsten. Drie mynwerkers werden gedood, namelyk : 1° Charles Clara, oud 29 jaren, gehuwd en zonder kinderen ; 2° Frans Bredas, oud 24 jaren, ongehuwd, beiden woonende te Leval-Trazegnies, en 3° Leopold Duvivier, oud 30 jaren en vader van 5 minderjarige kinderen. Die laatste woonde te Carmières, vier andere werkheden zyn sterk verbrand. Twee ingewerks zyn in den put gedaeld. Om 7 uren des avonds was alle gevaer verdwenen.

Dezer dagen heeft men te Loon-op-Zand (Noord-Brabant), by het afbreken van een huis, in den kelder daer van eenen pot met een groot aantal vreemde gouden en zilveren muntspreien gevonden, welke uit den spaenschen tyd afkomstig moeten zyn en eene aanzienlyke waarde zouden hebben.

Voor de wetgevende Kamers van Holland is een wetsontwerp door den justice-minister gebracht, strekkende om de doodstraf af te schaffen.

Te Got'emburg, in Zweden, is plechtiglyk eene kerk gewyd. Het is de eerste maal sedert dat Zweden kettersch is geworden, dat eene katholyke kerk openlyk in dat land wordt gewyd.

Een verschrikkellyk ongeluk, waerint men nogmaels de krimonnen moet beschuldigen, is te Londen gebeurd. Dry dames waren het machien der stoomboot *Ohio* te dicht genaderd ; het kleed van eene harer geraekte tusschen het landwerk van het machien, en deze dame werd onmiddelyk gedood.

De beide anderen, welke haer wilden ter hulp komen, ondergingen hetzelfde lot, alvorens de mecanicien het machien kon stilhouden, welks snelheid op den oogenblik zeer groot was.

Generael Lee. — Generael Lee, die zich tegenwoordig in Cumberland County bevindt houdt zich bezig met het schryven eener geschiedenis van zyne veldslagen, te beginnen van het oogenblik, waerop hy de legers in Noord-Virginie kommandeerde, dat is, van na den veldslag van Seven-Pines, tot aen de kapitulatie op 5 april geteekend te Appometon Court-House. Het werk van generael Lee zal het verhaal bevatten van al de wapenfeiten des legers van Noord-Virginie.

In de omstreken van Parys wordt eene nieuwe besproeiingswyze beproefd, welke sedert eenigen tyd in Engeland in gebruik is en wel met verbazende uitkomsten. De landbouwers verzamelen alle drooge en natte vette in groote potten, van waer ze dezelve, by middel van onderaerdsche buizen naer hun land voeren. Daer zyn opmerkingen gemaakt gelyk die van de stadriolen ; men past er groote darmen aen toe, gelyk die der groote brandspuiten, en, op een gegeven teeken, brengt men eene machien in beweging welke het vocht werpt op heel de te besproeijen opperslakte. Dit besproeiingsstelsel vloeit eene aanzienlyke bezuiniging voort.

Mexiko.

Ziehier in welke beoordingende *Constitutionnel* van Parys het schitterend wapenfeit onzer landgenooten besprekt dat wy reeds dingsdag aengekondigd hebben :

Dit dapper wapenfeit sleept gevolgen van verschillig slach na zich, die van gelyke belangrykheid zyn. Het eerste is van ten minste voor het oogenblik het leger, welk de dissidenten byna gelukt hadden in Michoacan tot stand te brengen, te hebben uiteengedreven. De artillerie, de wapenen het oorlogstuig welke men hun heeft ontnomen is voor hen ook een verlies welk moeillyk zal hersteld worden.

Eindelyk heeft het belgisch legioen hun geleerd dat men met hetzelve moet tellen. Het heeft door eenen schitterenden slag zyn ontzag hersteld, welk door den eersten slag te Tacamburo was in gevaer gebracht, ondanks de heldhaftige weerstand, die de slachtoffers van dezen ongeluklykken dag tegen tienmaal sterker krygsmacht, geboden hebben. By het vernemen dezes rampgevalls, had kolonel Vander Smissen met zyne officieren gezwoeren van er eene schitterende wrack over te nemen ; zy hebben hun woord gehouden en het toeval heeft hun de gelegenheid verschaft welke zy zochten van op het veld zelf waer het wapengeluk aen hunne landgenooten strydig was van dezen de dood te wreken.

Ziehier het verslag betweld de kolonel ten dien opzichte aen den maerschalk heeft gezonden :

Tacamburo, 16 july.

Mynheer de maerschalk,

Ik heb de eer Uwe Exc. te melden, dat ik het leger van het centrum volkomen op de vlucht heb geslagen.

Toen ik te Santa-Clara vernam, dat Arteaga, door 1.000 man uit Huatamo versterkt, op nieuw Tacamburo met 3.500 man had bezet, vertrok ik uit myn kantonement, dezen morgen ten 4 ure, aen het hoofd myner belgisch-mexikaensche kolom, 850 man sterk.

Toen ik naby Tacamburo aankwam, ontwaerde ik den vyand, die my op eene myl van daer boven de stad in de stellingen in held geschaerd, afwachtte, welke stellingen hem het grootste vertrouwen inboezemden. Er bestaet, inderdaed, slechts een enkele, zeer nauwe onfeitellyk weg met steile hellingen. Om den doortocht dier enge te beletten, had Arteaga eene batterij van 8 stukken artillerie voor geplaatst.

Ik heb hem onmiddelyk aengestast. De enge werd, in weerdwyl van het bevig geschut der batterij, al loopende doorgetrokken. Al de ballingen waren in eenen oogenblik ingekomen. Eene uer was my voldende, om de vyand uit al zyne stellingen te dryven en hem eene volledige nederlaeg te doen ondergaan.

Hy heeft 3 tot 400 dooden op het slagveld achtergelaten, waeronder eenen kolonel en talryke opperofficieren en 160 gekwetsten het grootste gedeelte door byjonnetsteken gewond.

Ik heb hem al zyne artillerie ontnomen, zynen krygsvorraed, meer dan 100 kisten kardoezen en ten minste 600 geweeren, waeronder byna al de karabynen, welke hy te Tacamburo veroverd had. Ik moet morgen naer Lamo terugkeeren, omdat myne kolom niet de helft heeft kunnen oprapen van de voorwerpen, welke door de vluchtelingen achtergelaten waren.

De snelheid onzer beweging heeft zulk eene verwarring onder den vyand gebracht, dat zyn geschut ons zeer weinig verlies heeft veroorzaekt ; een luitenant van het belgische korps is gedood en tien mannen van het zelfde korps zyn gedood of gekwetst. De mexikaensche troepen hadden een twaelfde mannen buiten gevecht.

Het gedrag der troepen was bewonderenswaardig, mynheer de maerschalk. Belgen en Mexicanen hebben in ieter en geestdrift geweddyverd. In het verslag betgeen ik de eer zal hebben u toe te zenden, zal ik degenen aenhalen welke zich byzonder hebben onderscheiden.

Ontvang, enz.

De luitenant-kolonel, kommandeerende de expeditie-kolom,

(Get) Baron VANDERSMISSEN.